

МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ОСВІТИ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

У статті розглянуто розвиток моніторингу якості освіти в умовах трансформації Українського суспільства. Проаналізовано вітчизняний та зарубіжний досвід освітнього моніторингу. Визначено ключову роль моніторингу в підвищенні якості освіти. Викладені деякі погляди на шляхи удосконалення системи моніторингу в умовах оновленого освітнього законодавства.

Ключові слова: моніторинг якості освіти, контроль, навчальний процес, система оцінювання, стандарти навчальних досягнень.

В статті рассмотрено развитие мониторинга качества образования в условиях трансформации Украинского общества. Проанализирован отечественный и зарубежный опыт образовательного мониторинга. Определена ключевая роль мониторинга в повышении качества образования. Изложены некоторые взгляды на пути усовершенствования системы мониторинга в условиях обновленного образовательного законодательства.

Ключевые слова: мониторинг качества образования, контроль, учебный процесс, система оценивания, стандарты учебных достижений.

Розвиток вищої освіти в сучасній Україні відбувається суголосно з сучасними європейськими культурно-освітніми процесами. Свідченням цього є оновлене освітнє законодавство України: Закон України “Про вищу освіту”, прийнятий 01 липня 2014 р. та Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року, затверджена Указом Президента України 25 червня 2013 року № 344/2013. Ці документи визначили подальший курс реформування вищої освіти в Україні, мету і пріоритети її розвитку, національний характер освіти і виховання, стратегію мовної освіти, інші важливі питання освітньої політики держави.

Українське суспільство в останні десятиріччя орієнтується на позитивні зміни, а отже потребує нових освітніх орієнтирів, котрі базуються на розумінні, що вища освіта перетворюється на глобальне підприємство. Такий підхід призвів до формулювання нової стратегічної мети вищої школи, яка включає в себе побудову конкурентноздатної економіки, заснованої на знаннях, підвищення якості зайнятості населення та зміцнення соціальної єдності суспільства. Саме така стратегічна мета визначила основні цілі Болонського процесу, а саме: побудова Європейського простору вищої освіти – “Європи знань” – як умови розвитку мобільності громадян з можливістю працевлаштування; посилення міжнародної конкурентноздатності як національних, так і Європейської систем вищої освіти; змагання з іншими системами вищої освіти за студентів, вплив на світовому ринку освіти, кошти й престиж; формування й зміцнення інтелектуального, культурного, соціального й науково-технічного потенціалу; досягнення сумісності систем вищої освіти; зростання ролі університетів у розвитку

національних та Європейських культурних цінностей.

Аналіз наукової літератури свідчить, що питання управління освітою на основі отриманої інформації були предметом спеціальних досліджень ще в 20-ті роки ХХ століття. Суттєвий внесок у розв’язання цієї проблеми вніс М. Йорданський. Ним було обґрунтовано положення про організацію збору та обробки інформації з метою подальшого використання в управлінні навчальним процесом у школі.

У наш час моніторингові методи активно використовуються з метою оцінки якості освіти та її комплексних характеристик, здатності суб’єкта або освітньої системи до розвитку [1].

Теоретичні, методологічні та організаційні аспекти моніторингу якості освіти досліджували українські науковці О. Ляшенко, І. Булах, Г. Єльнікова, О. Локшина, Т. Лукіна, І. Лікарчук, В. Луначек, О. Байназарова, О. Овчарук, С. Раков, З. Рябова, Л. Чернікова та ін. Зокрема, у їхніх працях визначено концептуальні засади моніторингу якості освіти, рівні функціонування цієї системи та етапи проведення моніторингових досліджень, виділено об’єкти освітнього моніторингу, визначено його види, рівні, функції, а також запропоновано принципи побудови системи моніторингу якості вищої освіти, проведено періодизацію зарубіжного досвіду становлення моніторингу якості, представлено досвід міжнародних порівняльних досліджень якості освіти, запропоновано кваліметричну модель оцінки якості освіти.

Не дарма саме моніторинг якості національної системи освіти було визнано Радою Європи головним завданням що

передусе створенню єдиного європейського освітнього простору.

Роль моніторингу у формуванні філософії взаємної відповідальності педагогів та суспільства, студентів та роботодавців є надзвичайно важливою, можна сказати визначальною у розвитку освітнього закладу, його конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг.

За допомогою освітнього моніторингу робляться спроби відповісти на питання про ефективність тієї або іншої технології навчання, виділити чинники, що впливають на якість навчання, знайти приклади зв'язку кваліфікації викладача і результатів викладання, отримати об'єктивний зріз стану освітньої системи, підвести основу визначення її місця у рейтингу, слугувати розробці освітньої політики, давати матеріал для аналізу стану системи освіти у порівнянні з іншими країнами, узгодити параметри освітньої політики із світовими тенденціями. Слід визнати, що в Україні є розуміння важливості моніторингу, про що свідчить динамічний розвиток останнього особливо у системі середньої освіти [2].

Окремі ВНЗ використовують цю технологію як ефективну для розвитку закладів і підвищення конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг. Моніторинг передбачає систематичне збирання фактів про контекст, вхідні ресурси, процеси й результати в системі освіти. Оцінювання передбачає застосування зібраних даних для того, щоб сформувані оцінне судження про ситуацію.

Моніторинг відіграє ключову роль у підвищенні ефективності системи управління якістю освіти. Систематичність збору релевантної інформації при проведенні моніторингу – це важливий інструмент швидкого реагування на зміни як внутрішнього, так і зовнішнього освітнього середовища. Можна припустити, що валідність результатів моніторингових та рейтингових досліджень вимагає широкого використання поряд з кількісними параметрами суб'єктивних експертних оцінок. Необхідно збільшувати роль професіонала, експерта, який має значний досвід і достатньо часу для спостереження та оцінки найрізноманітніших нюансів, настроїв, культурних та інших особливостей діяльності навчального закладу. На жаль, проблема моніторингу в управлінні ВНЗ ще не знайшла остаточного вирішення [3].

Протягом останніх років в Україні на різних рівнях проводяться моніторингові

дослідження з проблем якості національної освіти. Постійний моніторинг якості навчального процесу, результатів навчання стає особливо актуальним в умовах реформування освіти в Україні, оновлення її змісту та введення сучасних освітніх стандартів.

Становлення та розвиток моніторингу якості освіти в Україні, сучасні підходи до організації моніторингових досліджень, об'єкти досліджень у системі освіти стали предметом обговорення на Всеукраїнських науково-практичних конференціях. Окреслена проблема набуває особливої значущості в умовах входження системи освіти України до Європейського освітнього простору. Серед заходів управління якістю освіти найважливішим для вищого навчального закладу є моніторинг навчальних досягнень – складова освітнього моніторингу, що забезпечує відстеження стану навчальних досягнень студентів, його прогнозування та вдосконалення.

Головна мета моніторингу навчальних досягнень – поліпшення стану підготовки студентів вищих навчальних закладів шляхом його визначення і цілеспрямованого корегування [4].

Так, у НТУУ “Київський політехнічний інститут” в 2005 році було створено Інститут моніторингу якості освіти [5], на який покладені такі завдання:

створення спільно з профільними кафедрами та департаментом навчальної роботи НТУУ “КПІ” науково-методичних засад та технологій моніторингу якості вищої освіти;

організація та проведення систематичного незалежного моніторингу якості підготовки фахівців у НТУУ “КПІ” та формування на цій основі рекомендацій щодо покращення усіх складових навчального процесу;

організація та проведення систематичного ректорського контролю залишкових знань;

інформаційна підтримка самоаналізу діяльності НТУУ “КПІ” з питань якості освіти при підготовці до процедур зовнішнього контролю (атестації, акредитації тощо).

В Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова з вересня 2005 року започатковано моніторинг якості освіти [6], який полягає в постійному, систематичному збиранні дослідницькими методами (спостереження, експеримент, аналіз, синтез і контроль) відомостей про навчально-виховний процес з метою

визначення оптимальних шляхів підвищення якості освіти і прийняття відповідних управлінських рішень.

Вінницький національний аграрний університет має у своїй структурі Інститут організації та моніторингу якості навчального процесу, який був створений 2012 року. Він опікується впровадженням системи управління якістю освітніх послуг в університеті; здійснює аналіз та моніторинг якості навчального процесу та підготовки фахівців; організовує роботи з оцінювання роботи науково-педагогічних працівників університету, визначення їх рейтингів викладачів, кафедр та факультетів університету, проводить контроль залишкових знань студентів [7].

У Київському університеті імені Бориса Грінченка у 2008 році був створений Науково-методичний центр кредитно-модульного навчання і моніторингу якості освіти, який здійснює аналіз даних щодо організації та проведення контролю знань студентів, організації і проведення заліково-екзаменаційних сесій, атестаційних тижнів, державної атестації, організовує та проводить ректорські контрольні роботи (РКР), анкетування студентів з актуальних питань, визначених Вченою радою університету; аналіз підсумків екзаменаційних сесій; аналіз виникнення академічної заборгованості студентами та її ліквідації [8].

У Сумському державному університеті функціонує відділ моніторингу якості навчального процесу, який здійснює аналіз, надає відповідну організаційно-методичну допомогу, розробляє нормативно-методичну базу, бере участь в організації та контролі діяльності з моніторингу якості навчального процесу [9].

Важливою складовою діяльності Центрів моніторингу якості освіти у ВНЗ є оцінювання навчальних досягнень студентів. Аналіз навчальних досягнень студентів ВНЗ за результатами екзаменаційних сесій ґрунтується на показниках успішності, основними з яких є: кількість допущених до складання іспитів студентів; кількість тих, хто успішно та у встановлений термін склав сесію; кількість студентів, які мають середній бал 3,0; кількість студентів, які склали всі екзамени на "відмінно"; кількість студентів, які відрاهовані за результатами складання сесії тощо.

Одними із важливих показників, які використовуються для моніторингу навчальних досягнень у ВНЗ, є кількість невстигаючих (отримали незадовільні оцінки,

не допущені, не з'явилися на екзамен), кількість годин пропусків занять студентами (як з поважних, так і без поважних причин). Останній наведений показник є важливим при проведенні моніторингу навчальних досягнень, адже від кількості пропущених занять залежить результативність активності студентів у процесі набуття знань, умінь і навичок, необхідних для подальшого навчання, самоосвіти та майбутньої професійної діяльності.

За результатами моніторингу сесії, у ВНЗ відбувається подальше конструктивне обговорення результатів екзаменів, ректорського контролю на засіданнях кафедр, вчених радах факультетів з прийняттям відповідних рішень, а також самоаналізу викладацької діяльності кожним викладачем. Особливої уваги потребує вирішення питань, пов'язаних з визначенням показників навчальних досягнень. Результати, що одержані в ході окремих моніторингових досліджень, свідчать про необхідність створення єдиної централізованої системи з оцінки навчальних досягнень.

Подальшого вдосконалення потребують технологія й інструментарій внутрішньовузівського моніторингу навчальних досягнень з урахуванням індикаторів і показників, що дозволяють залучити до управління якістю всіх суб'єктів освітнього процесу, а також розробка та впровадження нових технологій та методик моніторингу [4].

Отже, основним засобом вивчення навчальних досягнень студентів ВНЗ є моніторинг, система інструментарію якого здатна оцінити ефективність освітнього процесу та передбачити подальші кроки до його підвищення.

Зважаючи на певні здобутки, проблема оцінювання та моніторингу якості вищої освіти залишається актуальним напрямком удосконалення управління національною системою освіти. Адже без збору об'єктивної інформації про стан системи, її аналізу та оцінки, їх обговорення із зацікавленими групами, неможливе прийняття адекватних управлінських рішень на різних шаблях управління освітою.

Оскільки в Україні регіональні і національна системи оцінювання і моніторингу якості освіти знаходяться на етапі становлення, а існуючі державні освітні стандарти потребують перегляду, доопрацювання й оновлення, виникає необхідність та актуальність у вивченні досвіду тих країн, де система моніторингу

знаходиться на високому рівні, а освітні стандарти є ефективними, дієвими й обґрунтованими.

На думку Л. Гріневич таким прикладом може слугувати досвід Сполучених Штатів Америки. Дослідниця вважає, що з'ясувавши концептуальну базу визначення, використання і процесів встановлення стандартів навчальних досягнень для освітніх вимірювань, що проводяться у США, можливе подальше використання цього досвіду при оновленні українських державних освітніх стандартів.

Реалізація освітніх стандартів американської вищої школи здійснюється в умовах децентралізації і демократизації системи освіти. Унаслідок децентралізації рішення з різних питань створення та впровадження освітніх стандартів приймаються на всіх рівнях системи освіти США. Зasadничі принципи, на яких базуються американські освітні стандарти: всі студенти здатні навчатися на високому рівні успішності; висуваючи більш високі вимоги, можливо досягти кращих результатів; вищі вимоги повинні ставитися до всіх студентів. Основні функції освітніх стандартів американської вищої школи: підвищення якості освіти, забезпечення рівних прав учнів на повноцінну розвиваючу освіту, гуманізація освіти, наступність, а також прогностична, критично-оцінювальна та організаційно-управлінська функції [10].

На досвіді Британського освітнього моніторингу М. Гаврилук зазначає, що освітній менеджмент Великобританії здійснюється на національному та місцевому рівнях. Характерною ознакою даної англійської країни є децентралізація системи освіти, тому відповідальність за різноманітний спектр послуг поділена між центральним та місцевим урядами, церквами та численними інституціями, залученими до системи освітнього моніторингу. Опрацювавши низку нормативних документів, дослідник зазначає, що на національному рівні освітній моніторинг Англії, Уельсу, Шотландії та Північної Ірландії є пріоритетом Парламенту Великобританії. Центральний уряд наділений повноваженнями та несе відповідальність за цілковите забезпечення освітніх послуг, визначення національної політики та стратегій розвитку даної галузі.

На теренах Великої Британії освітній менеджмент здійснюється на національному та локальному рівнях за допомогою департаментів освіти та місцевих органів управління освітою. Серед основних функцій

освітнього менеджменту – моніторинг якості освіти, спрямований на забезпечення дотримання відповідних стандартів освіти у діяльності навчальних закладів та надання освітніх послуг високої якості суспільству [11].

Останніми роками невелика західноєвропейська країна Нідерланди взяла активну участь у кількох досить масштабних освітніх проектах в Україні, які стосувалися удосконалення системи акредитації вищих навчальних закладів, модернізації змісту навчання у школах тощо.

Нідерланди варті особливої уваги, оскільки більшість країн-членів Європейського Союзу обрали для впровадження у себе створений голландцями варіант забезпечення якості вищої освіти і контролю діяльності вищих навчальних закладів.

Усі важливі рішення в сфері освіти у Нідерландах приймаються тільки законодавчим шляхом, тільки після тривалих дискусій за участю всіх зацікавлених сторін – науковців-педагогів, викладачів ВНЗ, об'єднань громадян та ін. Звичайно, подібні демократичні підходи вимагають для внесення змін багато років, але, з іншого боку, забезпечують майже повний консенсус, виключають випадки грубих помилок і надто волонтаристських дій і заходів.

Глибокі реформи голландської системи оцінки ВНЗ і забезпечення якості їх навчальної діяльності і наукових досліджень були розпочаті у першій половині 1980-х років у відповідь на все більші труднощі успішного поєднання розширеного доступу молоді до вищих шкіл і збереження попереднього високого якісного рівня навчального процесу і його результатів [12].

Науковці країни виконали відповідні дослідження того, які ж існують системи моніторингу і забезпечення якості вищої освіти в Європі та інших частинах світу. Було визнано недоцільним цілковите запозичення зі США і Канади децентралізованої неурядової системи комплексного оцінювання університетів чи інших ВНЗ територіальними громадськими органами, а також практики оцінювання навчальних програм комісіями, які формують національні професійні асоціації. Разом з тим експерти відзначали, що ця система відзначається вдалим залученням до оцінювання не тільки адміністрацій, але й широкої науково-професійної громадськості, визнаних у країні особистостей і діячів науки, культури і політики [13,14].

Комісія з розробки планів модернізації системи моніторингу якості вищої освіти особливо наголосила на тому, що серед світових тенденцій інновацій у цій сфері дуже помітне підвищення автономії закладів університетського рівня, акумуляція ними інформації про себе і намагання поширити її в доступному вигляді як до потенційних студентів, так і до їхніх батьків та широкої громадськості. Для досягнення цілей поширення цих самозвітів та інформаційних матеріалів вищі навчальні заклади мають дотримуватися багатьох правил і норм, які орієнтовані на врахування потреб і сфер зацікавленості не лише майбутніх студентів, а й тих, хто вже перебуває у даному закладі і намагається визначитися з вибором предметів та індивідуальної “стежки навчання” [12].

Після аналізу багатьох можливих варіантів удосконалення діяльності системи забезпечення якості вищої освіти у Нідерландах представники урядових органів вирішили відмовитися від детального інспекторського контролю в надії, що розширення своєї автономії всі ВНЗ країни використають на значне посилення збору інформації про себе і підвищать свою звітність перед широкою громадськістю. Цей варіант вимагав менших фінансових витрат з бюджету і добре узгоджувався із засадами демократії і розширення самоврядування.

З 1985 року у Нідерландах відбувся чіткий розподіл повноважень у сфері моніторингу якості вищої освіти:

інспекція з вищої освіти, яка є частиною міністерства освіти, повинна проводити лише загальну оцінку стану вищої освіти в країні і ситуації з моніторингом її якості (так звана “мета-оцінка”);

процес поглибленої зовнішньої оцінки конкретних вищих навчальних закладів університетського рівня проводить незалежний і фінансований самими ВНЗ орган: Асоціація співробітництва університетів Нідерландів (АСУН);

таку ж оцінку закладів неуніверситетського типу веде подібний до АСУН орган: Рада неуніверситетської освіти.

Дуже важлива особливість нідерландської системи детальної оцінки діяльності ВНЗ полягає в тому, що якість навчального процесу і науково-дослідної роботи проводять різні експертні групи. Ще одна унікальна особливість: присутність у групах експертів під час головної зовнішньої перевірки ВНЗ принаймні одного експерта-іноземця, який володіє голландською мовою і

добре поінформований про систему вищої освіти Нідерландів.

Роки роботи нідерландської системи довели її високу ефективність і демократизм, значний позитивний вплив на підвищення якості навчального процесу, наукових досліджень і кінцевих знань, умінь і навичок випускників вищих навчальних закладів країни.

Враховуючи інтеграцію України в європейський освітній простір, варто

взяти до уваги політику провідних європейських країн щодо вимірювання стандартів якісної освіти в контексті міжнародних вимог. Щоб знати реальний стан вітчизняної освіти та прогнозувати її розвиток згідно європейських стандартів, не повинно стояти питання щодо необхідності прийняття участі України у проведенні моніторингових досліджень з якості освіти на міжнародному рівні.

Важливим елементом системи забезпечення вищими навчальними закладами якості освітньої діяльності та вищої освіти в Україні є моніторинг освітнього процесу, який повинен стати одним з основних завдань Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Проведені в Україні моніторингові дослідження в системі вищої освіти дозволили визначити рівень засвоєння навчального матеріалу, з'ясувати переваги й недоліки, вимоги щодо змісту та структури навчальних програм. Порівняльний аналіз одержаних результатів досліджень виявив можливий взаємозв'язок між ефективністю стандартів вищої освіти та якістю підготовки фахівців. Але для одержання ґрунтовніших та достовірніших висновків стосовно величини кореляції між цими показниками доцільно продовжити дослідження в напрямі виявлення величини впливу інших чинників на якість навчання.

З огляду на широкий спектр проблеми моніторингу якості освіти в подальших наукових пошуках доцільно прийняти до уваги зарубіжний досвід. Але зважаючи на деяку недосконалість кожної окремої системи, через ряд суто індивідуальних особливостей кожної, необхідно проявити державницький підхід, самостійність, далекоглядність і наполегливість щодо формування сучасної вітчизняної системи моніторингу.

Отже, моніторинг якості освіти можна представити як інформаційну систему, що постійно оновлюється і поповнюється на основі безперервного стеження за станом і динамікою розвитку основних складових

якості освіти за сукупністю визначених критеріїв з метою вироблення управлінських рішень по коригуванню небажаних диспропорцій на основі аналізу зібраної інформації і прогнозування подальшого розвитку досліджуваних процесів.

Створення інформаційних умов для формування цілісного уявлення про стан освітнього процесу, про якісні й кількісні

зміни в ньому є основною метою моніторингу якості освіти. Ця мета природно виникає на певному етапі еволюції освітньої системи. Її здійснення можливе лише при становленні необхідних умов, наявності інтелектуальних, фінансових і матеріально-технічних можливостей самої системи освіти і її структурних компонентів.

Література

1. Зінченко В.О. Освітній моніторинг як складова ефективного управління якістю освіти: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe
2. Антонюк Т.В. Якість освітніх послуг як головна умова конкурентоспроможності української системи вищої освіти / Антонюк Т.В. // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка [зб. наук. праць]. – 2010. – № 14. – С. 33-36.
3. Муліна Н. І. Впровадження системи управління якістю в практику українського університету // Тези Всеукраїнської науково-практичної конференції “Проблеми забезпечення якості вищої освіти України в умовах інтеграції до Болонського процесу” (16-18 грудня 2009 року). – К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2009.
4. Бліхар Т. Моніторинг навчальних досягнень у вищих навчальних закладах: підходи, здобутки / Бліхар Т., Тачинська Т. // Моніторинг якості вищої освіти: досвід роботи, інновації, проблеми: матеріали I Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. – Ірпінь: НУ ДПСУ, 2013. – С. 129-130.
5. Інститут моніторингу якості освіти “КПІ” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eqmi.kpi.ua/about>
6. Науково-методичний центр моніторингу якості освіти НПУ імені М.П. Драгоманова [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://zmyo.npu.edu.ua/>
7. Інститут організації та моніторингу якості навчального процесу ВНАУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.vsau.org/web/vsau/vsau.nsf/web_alldocs/DocVANYJ
8. Науково-методичний центр кредитно-модульного навчання і моніторингу якості освіти Київського університету імені Бориса Грінченка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmpu.edu.ua/struktura/pidrozdili/nmts-kreditnomodulnogo-navchannya/pro-pidrozdil.html>
9. Відділ моніторингу якості навчального процесу СумДУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://old.sumdu.edu.ua/ua/general/structure/branch/vmynp/>
10. Гриневич Л. Стандарти навчальних досягнень як складова моніторингу якості освіти в США [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://library.udpu.org.ua/library_files/poriv_ped_stdvii/2011/2011_3_21.
11. Гаврилюк М. В. Моніторинг якості освіти як одна із функцій Британського освітнього менеджменту / М. В. Гаврилюк // Проблеми сучасної педагогічної освіти : [зб. ст.] / РВНЗ "Крим. гуманіт. ун-т". - Ялта : [б. в.], 2008.
12. Дзвінчук Д.І. Теорія і практика моніторингу якості вищої освіти: досвід Нідерландів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.web-test2010.narod.ru/files/nauka_works_6.html
13. Frazer M. Reconnaissance: le role des agences d'évaluation de qualite // Enseignement Supérieur en Europe, Vol, XXI, no. 4, 1996. – P. 82-95.
14. Maassen, Peter A M . Quality in European higher education: Recent trends and their historical roots // European Journal of Education. – Vol. 32, no 2. - 1997: - P. 111-127.

Mozalov V. E., an adjunct of the Department

EDUCATION QUALITY MONITORING: NATIONAL AND INTERNATIONAL EXPERIENCE

The article presents the development of education quality monitoring at the current stage of transformation Ukrainian society. It illustrates the analysis of national and international experience of educational monitoring system. Results of this analysis identify the key role of education quality monitoring improvement. It also states several views on ways of improving the monitoring system, considering renewed educational legislation.

The educational process monitoring is an important element of the system of higher education institutions of quality education and higher education in Ukraine and it must become one of the main tasks of National Agency of Assurance of the Quality of Higher Education.

The main goal of the educational quality monitoring is to create informational base for formation of a holistic vision about educational process and both qualitative and quantitative changes in it. This goal naturally arises at the certain stage of the educational system evolution.